

La Roca

Muntanyola

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: El Castell de Muntanyola
Emplaçament Mas La Roca, s/n. Trencant senyalitzat a BV-4317. 08505. Muntanyola.

Coordenades:

Latitud: 41.88452
Longitud: 2.16771
UTM Est (X): 430947
UTM Nord (Y): 4637290

Classificació

Número de fitxa 08129-6
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Medieval Romànic Modern Renaixement Contemporani Popular
Segle XII-XX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Número inventari IPA 23135
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Social
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 002A00007
Autoria de la fitxa Anna M. Gómez Bach
Data de registre de la fitxa: dt., 10/10/2006 - 02:00

Descripció

Conjunt arquitectònic format per una masia de planta rectangular coberta a dues vessants, i que consta de planta baixa, dos pisos i golfes. A la part de migdia hi ha un cos de dependències agrícoles que forma un call estret davant l'antiga casa, sobreaixecat a mode de terrassa. A través d'unes voltes es dona a la lliça al davant de la façana actual, la qual té un portal d'arc rebaixat i es troba paral·lel al carener. Adossat a aquest cos i formant angle recte hi ha un cos de planta rectangular que a nivell del primer pis ubica galeries, mentre que la part baixa és destinada al bestiar. Es cobert a dues vessants. L'estat de conservació és mitjà ja que tant a l'interior com a l'exterior s'hi ha fet algunes reformes que desmereixen l'antiga estructura. Construïda amb lleves de pedra i els elements de resalt de pedra picada. Aquest conjunt d'edificacions corresponen a un gran mas i les seves dependències annexes. És un edifici, de caire ramader, de planta rectangular amb dos cossos afegits, un a cada costat i més avançats, creant un barri tancat amb mur i portalada d'accés. Els murs són de paredat comú rejuntat amb morter, amb pedres de mitjana i petites dimensions. L'entrada es realitza per la portalada del barri, emmarcada amb llindes monolítiques i al damunt hi ha una petita teulada a dues aigües, amb el carener paral·lel al mur. La resta del mur de tancament del barri el formen la resta de dependències. Aquests dos cossos laterals presenten una façanes de paredat comú i argamassa. La construcció principal és de planta quadrada orientada est-oest i coberta a dues vessants amb teula aràbiga. La façana principal no és visible en la seva totalitat, ja que està parcialment tapiada per les estructures annexades. L'accés es realitza per una portalada d'arc de mig punt adovellada amb carreus i pedres ben tallades, i la resta de la façana s'organitza amb tres obertures, situades al primer pis emmarcades amb llindes de pedra local de grans dimensions i una repisa. A l'interior del cos principal trobem el vestíbul o entrada on s'hi ubica un gran cup per fer vi i una escala al fons que dona accés al primer pis i a la resta de dependències privades distribuïdes al voltant de la sala principal, a partir de la qual es distribueixen les diferents sales. El cos de la dreta es cobreix a una sola vessant, té diverses obertures que es distribueixen de forma desigual al llarg de la façana i que han estat obertes en diferents moments constructius. A la façana que dona a l'interior del pati, es troba l'accés a aquest recinte utilitzat com a estables. El sistema constructiu és el mateix que al cos principal: amb l'ús de petites pedres lligades amb argamassa. L'altre cos també està cobert a una sola vessant i presenta dues petites finestres al tester. Aquest cos també presenta obertures a l'exterior amb una disposició poc simètrica; aquest espai s'utilitza com a estables i magatzem. Són moltes les reformes i reparacions realitzades en aquest mas, totes les estructures presenten un aixecament de la teulada, que en el cas del cos principal també va consistir en una prolongació aquesta estructura direcció sud. Com a estructures annexes, cal destacar l'existència d'una gran era situada davant la casa, un safareig i un paller. L'era és un espai obert de grans dimensions fet de carreus de pedra. L'estructura del pou és de planta rectangular construïda amb grans carreus, més o menys ben escairats de pedra local, i col·locades de forma lleugerament inclinada. Finalment, el paller està format per una estructura de dos pisos amb contrafort de pedres de petites dimensions ben treballades i poc lligades que actualment encara manté les funcions de paller i magatzem. També conserva una part de corts per al bestiar ubicades a est i nord-est del mas i tot i que han estat arranjades hi consta una llinda gravada amb el nom de "Miquel Roca any 1810 i 1836".

Història

Segons el document de dotació de la parròquia de Muntanyola en motiu de la consagració de l'església realitzada el 12 de juliol de 1177, en Guillem Alfane fou donant del cens del mas la Roca. Aquest gran mas, situat estratègicament sobre el camí ral de Muntanyola, hauria estat una gran casa forta, fins i tot alguns elements arquitectònics fan pensar en l'existència d'una antiga torre de defensa, actualment absorbida pels annexos del mas i la masoveria. La Roca consta en la documentació alt i baix medieval de Muntanyola a través dels seus propietaris i les seves transaccions, ja bé com a partícips o com a testimonis de nombroses transaccions. Trobem també esmentat en Roca en el fogatge de 1553 de la parròquia i terme de Muntanyola. La casa conserva nombroses llindes, ampits i rajoles amb dates marcades i amb el nom del propietari, sempre fent referència a un membre de la família Roca. A la part inferior es conserven les dates de 1835 i

1864, i un banc de missa que té gravat ROCA 1815. La part de la cuina conserva la data de 1815. Segons les llandes del mas, aquest fou cremat per la guerra del francès l'any 1809. Aquestes paraules consten a la llinda d'una porta del primer pis: FOU CREMAT PER LO EXERCIT FRANCES LO ANY 1809 Y TORNAT EDIFICAR LO AÑ 1815; així mateix consten les dates de 1836, 1819, 1804, 1824, etc. A partir d'aleshores es va anar edificant en diverses etapes al llarg del segle XIX. Aquest mas, com la majoria de masos del municipi, gaudia d'una cisterna interior a la qual s'accedia per un pou construït i ubicat en un pis superior; aquesta recollia l'aigua de la pluja de les diverses teulades. En el cas de la Roca, aquest pou es troba ara ubicat al pati de davant la masoveria. Actualment, ha perdut les funcions de masia i s'ha convertit en casa de colònies. Ja en època contemporània i durant la guerra civil espanyola s'hi anava a buscar el racionament i després, a la postguerra, s'anava a l'Aliberch. Aquest mas també es caracteritza per haver ajudat a amagar la gent durant les diverses guerres sofertes, i consten diverses habitacions que haurien funcionat d'amagatall, ja que tenen accessos restringits. També conserva una habitació coneguda com l'Habitació de la Passejada, on es conserva un llit amb dossell, així com diversos festejadors. Més recentment, al 12 novembre 1956, es va inaugurar el primer telèfon del municipi al Mas la Roca.

Bibliografia

AADD. (2000). Muntanyola. Revista trimestral n.21. juny 2000. Ajuntament de Muntanyola. Muntanyola: 6. IGLÉSIES, J. (1979). El fogatge de 1553. Estudi i transcripció. Barcelona. PLADELASALA, J. (1953). "La parròquia de Muntanyola" a AUSA vol 1, n.4. Vic: 153-157. TORRENT, C. (1982). La Roca. Inventari Patrimoni Arquitectònic. Departament de Cultura. Generalitat de Catalunya. Inèdit.
<http://www.esplai.org/federacio/entitats/mev/ceca.htm>

